

NODOKĻU JAUNUMI:
DZĪVE PĒC PASAULES GALA

21.02.2013.

www.sorainen.com

1. Jaunais PVN likums
2. UIN:
 1. Holdingu režīms
 2. Pēdējo gadu – iespējams pieteikties UIN atlaidei lielo investīciju projektiem
3. IIN jaunumi:
 1. akciju opcijas
 2. ienākums no būtiskas līdzdalības
 3. darbinieku komandējumu avansi
4. Transfertcenu jaunās prasības
5. Parādnieku reģistrs un skaidras naudas deklarēšana
6. Jaunākā EST prakse

JAUNAIS PVN LIKUMS

www.sorainen.com

- PVN likums stājās spēkā 2013.gada 1.janvārī
- Jauni grozījumi no 2013.gada 24.janvāra – kases čeki, būvniecības reverss - pārejas noteikumi
- 2013.gada vidū PVN likumā plānoti grozījumi
- Regula Nr.282/2011 ir spēkā no 2011.gada 1.jūlija

- **15.01.2013. MK noteikumi Nr.40 "Noteikumi par pievienotās vērtības nodokļa deklarāciju"**
- 08.01.2013. MK noteikumi Nr.27 "Kārtība, kādā atmaksā pievienotās vērtības nodokli trešās valsts vai trešās teritorijas reģistrētam nodokļa maksātājam"
- 03.01.2013. MK noteikumi Nr.15 "Kārtība, kādā reģistrēts nodokļa maksātājs iesniedz pieteikumu pievienotās vērtības nodokļa atmaksas saņemšanai citā Eiropas Savienības dalībvalstī, un kārtība, kādā atmaksā pievienotās vērtības nodokli citas Eiropas Savienības dalībvalsts reģistrētam nodokļa maksātājam"
- **03.01.2013. MK noteikumi Nr.17 "Pievienotās vērtības nodokļa likuma normu piemērošanas kārtība un atsevišķas prasības pievienotās vērtības nodokļa maksāšanai un administrēšanai"**
- 18.12.2012. MK noteikumi Nr.910 "Kārtība, kādā atmaksājams samaksātais pievienotās vērtības nodoklis par jauna transportlīdzekļa iegādi"
- 18.12.2012. MK noteikumi Nr.897 "Kārtība, kādā aprēķināms un maksājams pievienotās vērtības nodoklis par elektroniski sniegtajiem pakalpojumiem Eiropas Savienības teritorijā"
- 18.12.2012. MK noteikumi Nr.908 "Kārtība, kādā piemēro pievienotās vērtības nodokļa 0 procentu likmi preču piegādēm un pakalpojumiem, kas sniegti diplomātiskajām un konsulārajām pārstāvniecībām, starptautiskajām organizācijām, Eiropas Savienības institūcijām un Ziemeļatlantijas līguma organizācijai (NATO), un kārtība, kādā atmaksā akcīzes nodokli par Latvijas Republikā iegādātajām akcīzes precēm"
- 06.09.2011. MK noteikumi Nr.691 "Noteikumi par nodokļu parāda galvojumu preču muitošanai"

- PVN direktīva 2006/112/EK (2006.gada 28.novembris)
- Rēķinu direktīva 2010/45/ES (2010.gada 13.jūlijs) – rēķinu izrakstīšana, apmaiņa, glabāšana
- Pakalpojumu sniegšanas vietas noteikšanas direktīva 2008/9/EK (2008.gada 12.februāris) – transporta līdzekļu noma
- Padomes Regula Nr.282/2011

Precizētās likuma normas

- Pašpatēriņš – termina vairs nav, princips saglabāts
- Pārdošana attālumā – tagad tālpārdošanas darījumi
- Trīsstūrveida darījumi – termina vairs nav, bet princips saglabāts;
- Saimnieciskā darbība - jebkura sistemātiska, patstāvīga darbība par atlīdzību (tai skaitā jebkuru ražotāju, tirgotāju vai pakalpojumu sniedzēju darbība, lauksaimnieciska darbība);
- Apliekamā persona – nodokļa maksātājs ir persona, kura patstāvīgi jebkurā vietā veic jebkuru saimniecisku darbību neatkarīgi no šīs darbības mērķa vai rezultāta;
- Apliekamā vērtība:
 - nosaka pēc saņemtās atlīdzības, nevis tirgus vērtības;
 - tirgus vērtību piemēro tikai darījumiem ar saistītām personām, ja tām ir ierobežotas priekšnodokļa atskaitīšanas tiesības
- Zaudētie parādi – precizētas normas attiecībā uz juridiskām personām (Maksātnespējas process. Fiziskām personām – bankrots)

- Pastāvīgā iestāde:
 - nosaka pēc darbaspēka un tehnisko resursu klātbūtnes, kas ļauj saņemt un sniegt pakalpojumus;
 - termins attiecas tikai uz pakalpojumu sniegšanu un saņemšanu iekšzemē;
- PVN piemērošana pakalpojumiem nesaskan ar Regulas Nr.282/2011 nosacījumiem

- Mazas vērtības dāvanas un preču paraugi – vērtība līdz LVL 10; piegāde nav ar PVN apliekama, priekšnodoklis atskaitāms;
- Mazi preču sūtījumi līdz EUR 22 – neapliek ar PVN (imports neapliekams);
- PVN reģistrācija – paredzēta iespēja reģistrēties uz laiku;
- Trešo valstu personām PVN reģistrācija izmantojot fiskālo pārstāvi (reģistrētajiem līdz 01/04/2013 – jānozīmē fiskālais pārstāvis);
- Transportlīdzekļu noma – ilgtermiņa nomas sniegšanas vieta, ja to sniedz personai, kas nav nodokļa maksātājs, ir pakalpojuma saņēmēja mītnes vieta, deklarētā dzīves vieta vai pastāvīgās uzturēšanās vieta:

(!) Nepieciešama reģistrācija citā valstī

Jākorīgē:

- Zādzības, stihiskā nelaimē bojā gājušas preces – ja nav dokumentāru pierādījumu.

Nav jākorīgē:

- Zādzības, stihiskā nelaimē bojā gājušas preces – ar dokumentāriem pierādījumiem (policijas vai apdrošinātāja akti)

Jautājums – dabiskie zudumi?

- Mazas vērtības dāvanas, preču paraugi;
- Par vieglo pasažieru automašīnu iegādi un ekspluatāciju – turpmāk uzņēmumiem, kuru apliekamo darījumu īpatsvars ir mazāks par 50%, būs tiesības atskaitīt 80% priekšnodokļa; līdz 30.06.2013. neatskaitīto priekšnodokli tiesības atprasīt

Jaunais likums – izmaiņas priekšnodokļa atskaitīšanā

- Pamatprincips – atsevišķā PVN uzskaitē apliekamiem un neapliekamiem darījumiem
- Ja nav samērīgi nodrošināt atsevišķo uzskaiti – piemēro proporciju
- PVN pārmaksas atprasīšana – atmaksās ilgāk - 30 dienu laikā pēc deklarācijas iesniegšanas termiņa (iepriekš – 30 dienu laikā, no deklarācijas saņemšanas)

Reģistrācija un izslēgšana no PVN reģistra

- PVN reģistrācija – reģistrēs ātrāk - 5 darba dienu laikā (iepriekš 10 darba dienas)
- Pamatojums izslēgšanai:
 - Iesniegums;
 - Nodokļu maksātājs beidz pastāvēt;
 - Apturēta saimnieciskā darbība;
 - Nav sasniedzams juridiskajā adresē;
 - 30 dienu laikā pēc šajā likumā noteiktā nodokļa deklarācijas iesniegšanas termiņa neiesniedz nodokļa deklarāciju;
 - **Nodokļa deklarācijā sniedz nepatiesu informāciju;**
 - **Pēc VID rakstveida pieprasījuma neiesniedz nepieciešamos dokumentus nodokļa aprēķinu pārbaudes veikšanai**

Rēķini. Galvenie jaunievedumi

- Rēķina izrakstīšana par ilgstoši sniegtiem pakalpojumiem vismaz līdz gada beigām;
- Rēķinu glabāšana:
 - formātā, kādā tie saņemti;
 - E-rēķinus var neglabāt iekšzemē;
 - Laiks – 5 gadi vai priekšnodokļa koriģēšanas periods;
- Rēķinu izrakstīšana sev (*self billing*);
- Tiesības piemērot Eiropas Centrālās bankas valūtas maiņas kursu;
- Tiesības ieskaitīt budžetā PVN, kad saņemta samaksa (*kases princips – naudas līdzekļu uzskaitē*):
 - ja darījumu apjoms ir līdz LVL 70,000;
 - ja ražo noteiktu lauksaimniecības vai zvejas produkciju un darījumu apmērs ir līdz LVL 351,000;
 - priekšnodokli atskaita, kad apmaksā rēķinus

Norādes uz rēķiniem

Rēķins	Jaunais PVN likums	Iepriekšējais regulējums
Sev izrakstīts rēķins	Norāde – pašaprēķins (self-billing)	-
Par nodokļa maksāšanu atbildīgs saņēmējs (kokmateriāli, būvniecības pakalpojumi, metāllūžņu piegāde)	Norāde - Nodokļa apgrieztā maksāšana	Atsauce uz likuma 13 ^{2.} , 13. ⁵ , 13. ⁶ pantu
PVN maksā saskaņā ar kases principu	Norāde – Naudas līdzekļu uzskaitē	Norāde nebija obligāta
Jauns transporta līdzeklis	Norāde – jauns transporta līdzeklis, pierādījumi	Pierādījumi
Ieguldījumu zelts	Norāde uz 139.pantu	Atsauce uz likuma 13 ^{3.} pantu
Izvēles iespēja aplikt nekustamo īpašumu	Norāde uz 144.pantu	-
Dalībnieku maiņa, reorganizācija, likvidācija	Norāde uz 145.pantu	Norāde nebija obligāta
Tūrisma pakalpojumu speciālais režīms	Norāde – peļņas daļas režīms ceļojumu aģentūrām	Atsauce uz likuma 13.pantu
Speciālais režīms lietotām precēm, mākslas darbiem, kolekciju priekšmetiem un senlietām	Norāde – peļņas daļas režīms lietotām precēm / mākslas darbiem / kolekciju priekšmetiem un senlietām	Atsauce uz likuma pantu
Piemēro 0% likmi	Jaunā likuma vai direktīvas pants, vai cita atsauce	Likuma vai direktīvas pants, vai cita atsauce
Neapliekams darījums	Jaunā likuma vai direktīvas pants, vai cita atsauce	Likuma vai direktīvas pants, vai cita atsauce

Rēķinu izrakstīšana un uzrādīšana deklarācijās

	Rēķina izrakstīšanas termiņš	Iekļaušana deklarācijā
Vietējā preču pakalpojumu piegāde	15 dienas pēc darījuma; ne retāk kā reizi 6 mēnešos	Kad noticis darījums un izrakstīts rēķins vai iestājies rēķina izrakstīšanas termiņš Vietējais reverss – kad saņemti pakalpojumi un rēķins
Avanss – vietējais un ES	15 dienas pēc avansa saņemšanas	Kad saņemts avanss
ES preču piegāde	Nākošā mēneša 15.datums (arī par neapliekamiem darījumiem)	Kad notikusi piegāde vai nākošā mēneša deklarācijā, ja nav izrakstīts rēķins
ES pakalpojumu sniegšana	Nākošā mēneša 15.datums (arī par neapliekamiem darījumiem, izņemot finanšu un apdrošināšanas); vismaz katra gada beigās	Nav īpaši noteikts
ES preču iegāde	-	Kad saņemtas preces un rēķins / saņemts avanss; ja nav rēķina – nākošā mēneša deklarācijā
ES pakalpojumu saņemšana	-	Kad saņemts pakalpojums vai avanss; vismaz katra gada pēdējā deklarācijā

PVN piemērošana nekustamā īpašuma pārdošanai

- Pārejas periods – pagarināts līdz 31.12.2015. Attiecas uz īpašumiem, kas iegādāti līdz 27.07.2011.
- Iespēja izvēlēties aplikt īpašumu, kam PVN nav jāpiemēro
- Jauns pielikums deklarācijai (stājās spēkā 25.01.2013, MK noteikumi Nr.40 «Noteikumi par PVN deklarāciju»)

Ko apliek/neapliek pārejas periodā?

Pārejas periodā (arī iepriekš) apliek	Pārejas periodā (arī iepriekš) Neapliek	2016 (arī 2011.g. X-XII) Apliek	2016 (arī 2011.g.X-XII) Neapliek
Jaunuzcelts , neizmanto: 1.pārdošana		Jaunuzcelts, neizmanto: 1.pārdošana	
	Jaunuzcelts, neizmanto: 2. un katra nākamā pārdošana	Jaunuzcelts, neizmanto: 2. un katra nākamā pārdošana	
Jaunuzcelts, izmanto: pārdod 1.reizi gada laikā		Jaunuzcelts , izmanto: pārdod gada laikā	
	Jaunuzcelts, izmanto: pārdod 2.reizi gada laikā		Jaunuzcelts, izmanto: pārdod 2.reizi gada laikā
	Jaunuzcelts , izmanto: pārdod ilgāk kā pēc gada		Jaunuzcelts, izmanto: pārdod ilgāk kā pēc gada
Nepabeigtā celtniecība: 1.pārdošana		Nepabeigtā celtniecība: 1.pārdošana	
	Nepabeigtā celtniecība: 2. un katra nākamā pārdošana (vai apliek**, tad apliekamā vērtība starpība starp pārdošanas un pirkšanas cenu)	Nepabeigtā celtniecība: 2. un katra nākamā pārdošana (apliekamā vērtība – visa īpašuma cena)	

Kas mainīts no 2011.gada 1.oktobra?

Definīcijas:

- Jauni, renovēti, restaurēti, rekonstruēti nekustamie īpašumi:
 - kamēr netiek izmantots – apliekams, neatkarīgi no pārdošanas reižu skaita;
 - ja tiek izmantots – apliekams vienu gadu kopš nodošanas ekspluatācijā (pirmā pārdošana)
- Nepabeigtā celtniecība, arī ēka vai būve, kas tiek renovēta, restaurēta, rekonstruēta, ja nav nodota ekspluatācijā

Kas mainīs no 2011.gada 1.oktobra?

Apliekamā vērtība:

- Nelietots nekustamais īpašums – atlīdzība
- Apbūves zeme - atlīdzība
- Nepabeigtā celtniecība – atlīdzība (pilna vērtība!)
- Rekonstruēti, renovēti, restaurēti nekustamie īpašumi - starpība starp ēkas vai būves pārdošanas vērtību un šīs ēkas vai būves vērtību pirms renovācijas, rekonstrukcijas vai restaurācijas darbu uzsākšanas

Iespēja izvēlēties piemērot PVN nekustamajam īpašumam (144.pants)

- Prasības:
 - abas darījuma puses ir ar PVN apliekamas personas;
 - NĪ jābūt reģistrētam VID;
 - apliek visu NĪ vērtību;
 - MK noteikumi skaidros priekšnodokļa korekciju
- Izdevīgi, ja:
 - iegādes vērtība pārsniedz pārdošanas vērtību (iegādes priekšnodokļa atskaitīšana);
 - vienošanās ar darījumu partneri

PVN deklarācija – jauns pielikums

ESTONIA LATVIA LITHUANIA BELARUS

- A sadaļa – par nekustamā īpašuma reģistrāciju (PVN 7 I)
- B sadaļa – par nekustamā īpašuma izmantošanu taksācijas gadā (PVN 7 II)
- C sadaļa – par nekustamā īpašuma izslēgšanu (PVN 7 I)

1. pielikums
Ministru kabineta
2009. gada 22. decembra
noteikumiem Nr.1640

PVN

Valsts ieņēmumu dienests Pievienotās vērtības nodokļa deklarācija

1. Periods - par 1. ceturksni 2. ceturksni 3. ceturksni 4. ceturksni 1. pusgadu 2. pusgadu 2012 gada 02 mēnesi

2. Apliekamās personas PVN reģistrācijas numurs **LV 000000010016**

3. Apliekamās personas nosaukums vai vārds, uzvārds **SIA Lielais tirgotājs**

KOPĒJA DARĪMUMU VĒRTĪBA (tūkst.) no tā:	40	972.19
Ar PVN standarta likumi apliekamie darījumi (arī pašpatēriņš)	41	972.19
Ieļās un veiktie darījumi, par kuriem nodokli maksā preču vai pakalpojumu saņēmējs	41.1	
Ar PVN samazināto likumi apliekamie darījumi (arī pašpatēriņš)	42	
Ar PVN 0% likumi apliekamie darījumi, tai skaitā:	43	
darījumi, kas veikti brīvstāvī un SEZ	44	
uz ES dalībvalstīm piegādātās preces	45	
špuskopienas preču piegādes muitas noliktavās un brīvajās zonās	46	
uz ES dalībvalstīm piegādātās jaunie transportlīdzekļi	47	
par sniegtajiem pakalpojumiem eksportētās preces	48.1	
Citās valstīs veiktie darījumi	48.2	
Ar PVN neapliekamie darījumi	49	
No ES dalībvalstīm saņemtās preces un pakalpojumi (standarta likums)	50	
No ES dalībvalstīm saņemtās preces (samazinātā līmenī)	51	
APREĢINĀTAIS PVN (tūkst.):		
Ar PVN standarta likumi apliekamajiem darījumiem	52	213.89
Ar PVN samazināto likumi apliekamajiem darījumiem	53	13.50
Par saņemtajiem pakalpojumiem	54	
Ar PVN standarta likumi apliekamajiem precēm un pakalpojumiem, kas saņemti no ES dalībvalstīm	55	
Ar PVN samazināto likumi apliekamajiem precēm, kas saņemtas no ES dalībvalstīm	56	
BRĪVSTĀVĪ UN SEZ (tūkst.) no tā:	60	1276.09
Par importētajiem precēm savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai	61	
Par precēm un pakalpojumiem iekšējā savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai	62	1276.09
Apšņinātais priekš nodoklis saņemšanai ar līkuma 10. panta pirmās daļas 3. punktu (ņemot 64. rindu)	63	
Apšņinātais priekš nodoklis par precēm un pakalpojumiem, kas saņemti no ES dalībvalstīm	64	
Laiksaimniecīem izmaksātā kompensācija	65	

Aizpilda VID amatpersona

SĀŅEMTS VID

2012

Īpašā PVN piemērošanas kārtība būvniecībai

- Reversā PVN piemērošanas kārtība būvniecības pakalpojumiem:
 - līgumiem, kuri noslēgti sākot ar 01.01.2012.;
 - 2011.g. un vecākiem līgumiem - no 01.01.2013.;
 - valsts vai pašvaldības iestādei, vai pašvaldībai publisko iepirkumu vai PPP projektu ietvaros - no 01.01.2013.;
 - no 2013.gada piemērojama arī būves projektēšanai un apzaļumošanai;
 - saņēmējam, kas nav PVN maksātājs, jāreģistrējas būvniecības pakalpojumu saņemšanai;
 - bezskaidras naudas norēķini

SORAINEN

UIN:

HOLDINGA NODOKĻU PRIEKŠROCĪBAS;
ATLAIDE LIELO INVESTĪCIJU PROJEKTIEM

www.sorainen.com

Kādēļ dibināt turētāj-sabiedrību?

- Nodokļu minimizēšana pārrobežu darījumos:
 - dividendēm,
 - procentiem,
 - autoratlīdzībām,
 - aktīvu pārdošanai; uc.
- Meitu vienota pārvaldīšana, konsolidēšana
- Kopīgi pakalpojumi grupai
- Finansēšanas un naudas plūsmas plānošana grupai
- Intelektuālā īpašuma pārvaldīšana

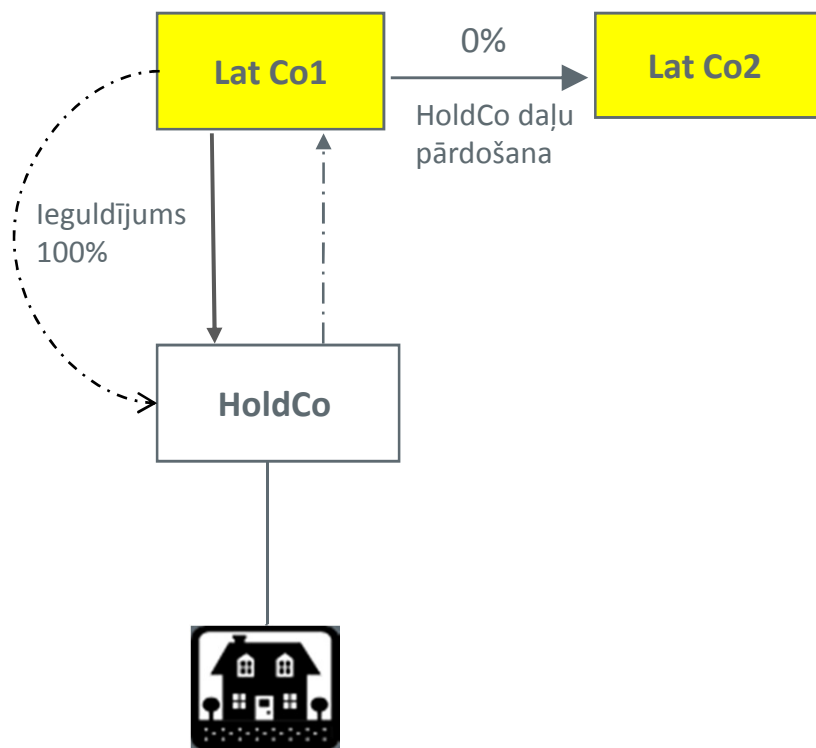
Kur dibināt turētāj-sabiedrību?

- Dividendes un kapitāla pieaugums netiek aplikti ar nodokli
- Nav kapitāla (aktīvu) turēšanas nodokļa
- Finansēšanas izmaksas (%) un zaudējumi atskaitāmi
- Nav nodokļu pret-izvairīšanās pasākumu (nepietiekamā kapitalizācija, CFC)
- Nav līdzdalības apmēra vai perioda
- Plašs nodokļu konvenciju tīkls
- Konfidencialitāte
- Politiskā un ekonomiskā, nodokļu politikas stabilitāte
- Nav ierobežojumu (+ pietiekama aizsardzība) ārvalstu investīcijām
- Laba infrastruktūra
- Attīstīti finanšu, grāmatvedības, juridiskie, pārvaldes u.tml. pakalpojumi
- Starptautiskā reputācija, u.c.

Nodokļu slogs

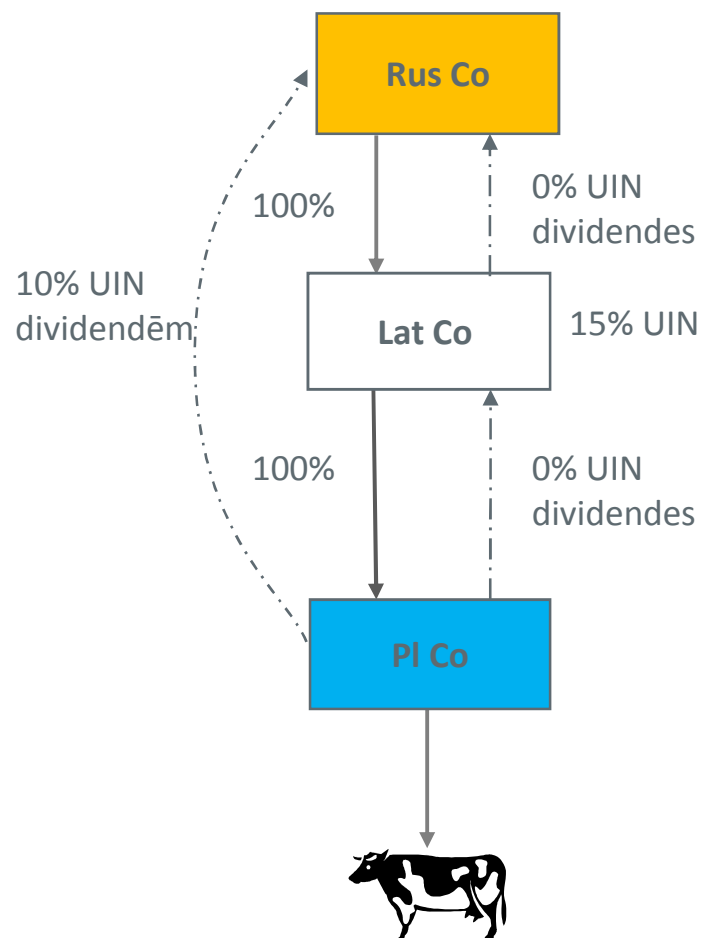
	Kapitāla pieaugums no akcijām	Ienākošās dividendes	Izejošās dividendes (UIN + WHT)	Procenti	Autoratlīdzība
EE	21% var atlikt līdz peļņas sadalei	Nav, ja 10%	0% + 21% uz sadalīto peļņu	0%	0% uz ES, ja 25%
LV *ārzonas	Nav	Nav	15% + 0%	0% (no 2014.g.)	0% (no 2014.g.)
LT *ārzonas	Nav, ja - 25% + 2 gadi, - Meita LT, EEZ vai DTT	Nav, ja 10% + 1 gads	15% + 0%, ja 10% + 1 gads	Nav uz EEZ + DTT	Nav uz ES

Kapitāldaļu pārdošana

- Lat Co1 nekustamā īpašuma pārdošana rada kapitāla pieaugumu, kurš tiek aplikts ar 15% UIN.
- Lat Co1 izveido HoldCo, kurā iegulda nekustamo īpašumu:
 - ieguldījumu vēlams veikt jau projekta sākumstadijā, lai ieguldīšanas brīdī neveidotos ar UIN aplikams kapitāla pieaugums;
 - Citādi – nepieciešama biznesa nodošana reorganizācijas ceļā.
- Lat Co1 pārdod HoldCo kapitāla daļas Lat Co2. HoldCo daļu pārdošana ir atbrīvota no UIN Latvijā.

Dividenžu izmaksa

- 10% ieturējuma nodoklis Polijā, ja dividendes tiek izmaksātas no PI Co uz Rus Co tieši.
- Tiek izveidota holdinga sabiedrība Lat Co:
 - 0% uz dividendēm no PI Co uz Lat Co (ES Mātes-meitas direktīva);
 - 0% uz dividendēm no Lat Co uz Rus Co;
- BET, Rus Co saņem dividendes tikai pēc 2 gadiem (jāizvēlas valsti, kur iespējamas starpposma dividendes);
- Jāuzmanās no pret-konvenciju *pirkšanas* normām (piemēram, saņēmējam jābūt dividenžu patiesajam labuma guvējam).

SORAINEN

ATGĀDINĀJUMS PAR UIN ATLAIDI LIELO
INVESTĪCIJU PROJEKTIEM

www.sorainen.com

Nodokļu atlaide lielajām investīcijām

- Atlaide - 25% no kopējās sākotnējās ieguldījumu summas līdz Ls 35m
- Vai 15% atlaide, ja ieguldījums virs Ls 35m
 - Ja ieguldījums Ls 10m, UIN nav jāmaksā Ls 2,5m apmērā!
- Sākotnējo ieguldījumu summa – vismaz Ls 3m
- Ieguldījumu veikšanas laiks - 5 gadi
- 2 mēnešu termiņā MK ir jāpieņem lēmumu
- Jāpiesakās līdz 01.10.2013./MK lēmums par projektu līdz 31.12.2013.
- Projektu jāievieš līdz 31.12.2016.
- Jāizmanto atlaidi 16 gadu laikā
- Papildus var izmantot arī citu valsts atbalstu (EM nosaka max pieļaujamo %, kādu drīkst sasniegt nodokļu atlaižu summa)
- EM konkurences ierobežošanu vērtē tikai tiem projektiem, ja ieguldījumu summa pārsniedz Ls 35m
- Projektam jābūt apstiprinātam MK pirms investīciju veikšanas!

Nozares kurām var piemērot atlaidi:

- 1) pārtikas produktu ražošana;
- 2) dzērienu ražošana;
- 3) koksnes, koka un korķa izstrādājumu ražošana, izņemot mēbeļu ražošanu; salmu un pīto izstrādājumu ražošana;
- 4) ķīmisko vielu un ķīmisko produktu ražošana, izņemot sintētisko šķiedru ražošanu;
- 5) farmaceitisko pamatvielu un farmaceitisko preparātu ražošana;
- 6) gumijas un plastmasas izstrādājumu ražošana;
- 7) metālu ražošana, izņemot tērauda rūpniecības produktu ražošanu;
- 8) gatavo metālizstrādājumu ražošana, izņemot mašīnu un iekārtu, kā arī ieroču un munīcijas ražošanu;
- 9) datoru, elektronisko un optisko iekārtu ražošana;
- 10) elektrisko iekārtu ražošana;
- 11) citur neklasificētu iekārtu, mehānismu un darba mašīnu ražošana;
- 12) automobiļu, piekabju un puspiekabju ražošana;
- 13) citu transportlīdzekļu ražošana, izņemot kuģu un peldošo iekārtu būvi;
- 131) mēbeļu ražošana;
- 14) telekomunikācija;
- 15) datorprogrammēšana un saistītās darbības, izņemot konsultēšanu datoru lietojuma jautājumos;
- 16) uzglabāšanas un transporta palīgdarbības.

SORAINEN

IIN JAUNUMI

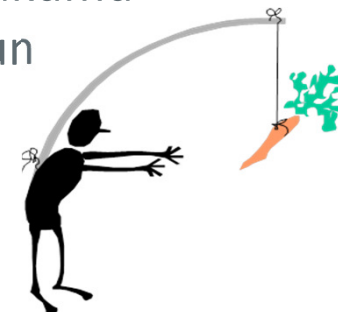
www.sorainen.com

- Akciju sabiedrību darbinieku, valdes un padomes locekļu motivēšana.
- Akciju opcija – tiesības noteiktā laika periodā iegādāties darba devēja akcijas par fiksētu cenu, ko piešķīris darba devējs (vai ar to saistīts uzņēmums).
- Ienākums no akciju opcijām tiek pielīdzināts algota darba ienākumam, izņemot:

- akciju opcijas tiek turētas vismaz 36 mēnešus;
- darba attiecības tiek turpinātas ar attiecīgo sabiedrību vai saistīto sabiedrību;
- darba devējs ir iesniedzi VID informāciju par akciju opciju īstenošanas plānu, dalībniekiem, nosacījumiem u.c.

- Darba devējs 01.01.2013. piešķir darbiniekam tiesības 5 gadu laikā iegādāties uzņēmuma 1000 akcijas par cenu 1 LVL par akciju.
- Darbinieks pēc 3 gadiem iegādājas 1000 akcijas par LVL 1, kuru tirgus cena iegādes brīdī ir LVL 5.
 - Darbinieks gūst algota darba ienākumam pielīdzinātu ienākumu LVL 4 000 apmērā $((5 - 1) * 1\ 000)$, kas ir atbrīvots no IIN un VSAOI
- Darbinieks var gūt ienākumu:
 - Dividendes – 10% IIN;
 - Kapitāla pieaugumu no akciju (vai akciju opciju) pārdošanas - 15% IIN

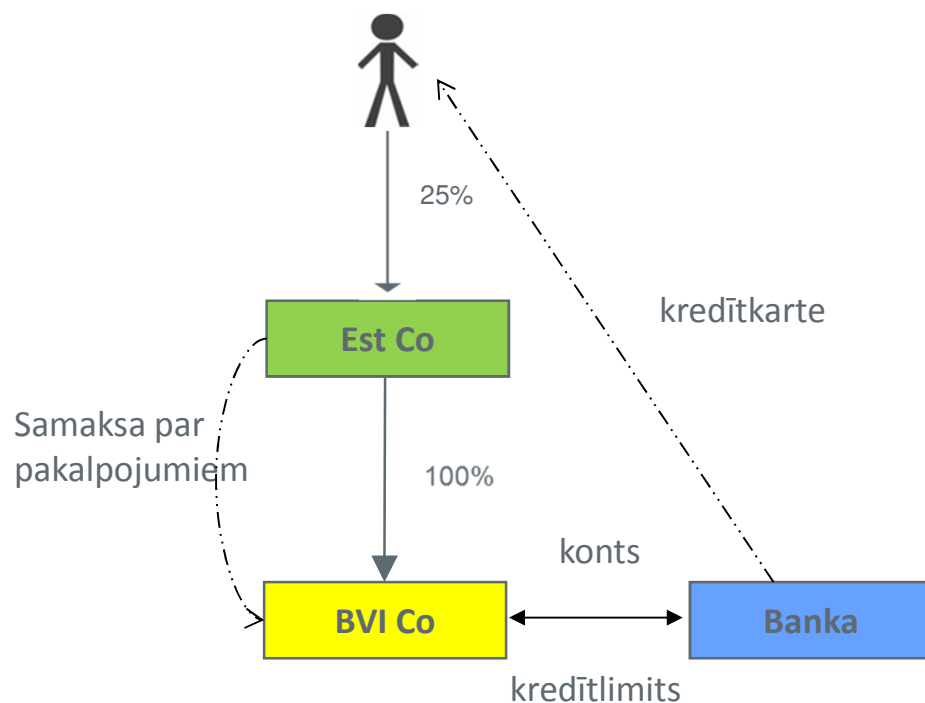

Ienākums no būtiskas līdzdalības ārzonas sabiedrībā

- Mērķis - mazinātu iespēju izvairīties no nodokļa nomaksas, izmantojot ārzonas.
- Tiek uzskatīts, ka fiziskā persona gūst ienākumu no ārvalsts sabiedrības neatkarīgi no tā, vai sabiedrība sadala peļņu:
 - personai tieši vai netieši pieder vismaz 25% līdzdalība ārvalsts sabiedrībā vai citā juridiskā veidojumā (trastā, nodibinājumā u.c.),
 - sabiedrība ir izveidota zemu nodokļu un beznodokļu valstī vai teritorijā.
- Nodokļu maksātājam ir pienākums:
 - Deklarēt attiecināmo ienākumu + pievienot deklarācijai pielikumu, kurā norādīta sabiedrība, līdzdalības apmērs un tās starpposmi,
 - Samaksāt 24% IIN rezumējošā kārtībā.
 - Sankcijas, ja nedeklarē – iespējama kriminālatbildība (no LVL 10,000)

Piemērs

- BVI Co akumulē peļņu, saņemot samaksu par vadības pakalpojumiem.
- BVI Co nesadala peļņu un līdz ar to nemaksā 10% IIN Latvijā. Tā vietā BVI Co faktiskajam īpašniekam tiek piešķirts kredīta limits bankā.
- BVI Co faktiskais īpašnieks gūst ar nodokli apliekamu ienākumu no BVI Co, neatkarīgi no tā, vai BVI Co sadala peļņu.
- BET pret-izvairīšanās normu grūti piemērot, jo:
 - No BVI nav iespējams iegūt informāciju, ja pati fiziskā persona nedeklarē saņemto ienākumu Latvijā;
 - BVI Co neveidojas peļņa, jo aizdevuma atmaksa bankai ir saimnieciskās darbības izdevumi, par kuriem tiek samazināts apliekamais ienākums.

Darbinieku komandējumu avansi

- Mērķis - novērst avansā izmaksātās summas ilgstošu lietošanu privātām vajadzībām
- Algota darba ienākumam pielīdzina avansu, kas tiek piešķirts darbiniekam, ja par to nav veikts norēķins 90 dienu laikā
 - pēc komandējuma vai darba brauciena beigām;
 - citos gadījumos - no naudas avansa izsniegšanas dienas .
- Algota darba ienākumam pielīdzinātajam ienākumam piemēro vispārējo 24% IIN likmi.
- Izņēmums: avansu nepārqualificē par darba algu, ja kopējā izsniegto naudas avansu atlikusī summa nepārsniedz minimālās mēneša darba algas apmēru (LVL 200).
- Neattiecas uz aizdevumiem fiziskām personām

SORAINEN

TRANSFERTCENU
JAUNĀS PRASĪBAS

www.sorainen.com

- TCD - pamato darījumu starp saistītām personām cenas atbilstību tirgus cenai
- TCD obligāts, ja:
 - apgrozījums pārskata gadā pārsniedz Ls 1 m; un
 - darījuma ar saistītu personu summa pārsniedz Ls 10k.
- Darījumi ar ārvalstu saistīto sabiedrību, arī darījumi ar iekšzemes sabiedrību, ja:
 - tiek piemērota UIN atlaide (EEZ, brīvostas);
 - zaudējumu pārņemšana uzņēmumu grupas ietvaros
- TCD jāiesniedz 1m laikā no VID pieprasījuma
- Auditējamais laiks – 5 g. (nevis 3)
- Iespēja vienoties ar VID par tirgus cenu (APA):
 - ja darījuma (arī plānotā) vērtība ir virs Ls 1m / g.;
 - maksa Ls 5k

TC dokumentā jābūt:

- darbības nozares vispārējs apraksts
- organizatoriskā un juridiskā struktūra
- darbības stratēģija
- grupas komercdarbības procesus paskaidrojoša informācija
- produkta vai pakalpojuma apraksts
- darījumu līgumiskie nosacījumi
- turpmākās darbības prognoze
- izvēlētās TP metodes apraksts
- Salīdzināmu darījumu cenu analīze (*benchmarking*)

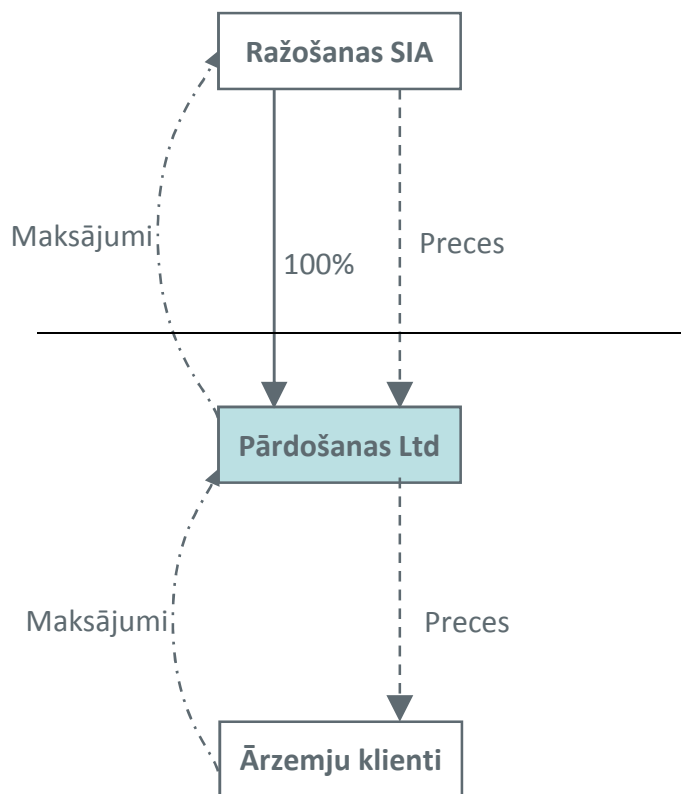
Kā TPD tiek izstrādāta?

1. Funkcionālā analīze:
 - informācijas iegūšana,
 - finanšu datu analīze,
 - intervijas,
 - uzņēmuma darījumu ar nesaistītām personām analīze.
2. TC un salīdzināmu darījumu cenu analīze:
 - Funkciju, aktīvu un risku identificēšana,
 - Salīdzināmu datu iegūšana: *Amadeus, Moodies Financial Metrix, Bloomberg, Centrālā statistikas pārvalde* u.c.
3. TPD dokumentācijas izstrādāšana:
 - Grupas galvenā dokumentācija (*Masterfile*)
 - Dokumentācija individuālam uzņēmumam.

Kam jāpievērš uzmanību?

- Vai esat saistīti uzņēmumi?
- Kura tirgus cenas noteikšanas metode (3+2) ir atbilstošāka?
- ❖ salīdzinošo nekontrolēto cenu, tālākpārdošanas, izmaksu pieskaitīšanas, darījuma tīrās peļņas, peļņas sadales metodes
- OECD vadlīnijas – tirgus cenas noteikšanas metodika (ap 370 lpp.)
– www.oecd-ilibrary.org
- Ja nav TCD -> sekas - iespējams UIN uzrēķins
- Svarīgi – kurš pirmais veic aprēķinu (nodokļu maksātājs vai VID)
- Ja ir TCD, tas arī jāievēro, nosakot cenas darījumos
- Uzziņas par darījuma cenas atbilstību TC VID neizsniedz

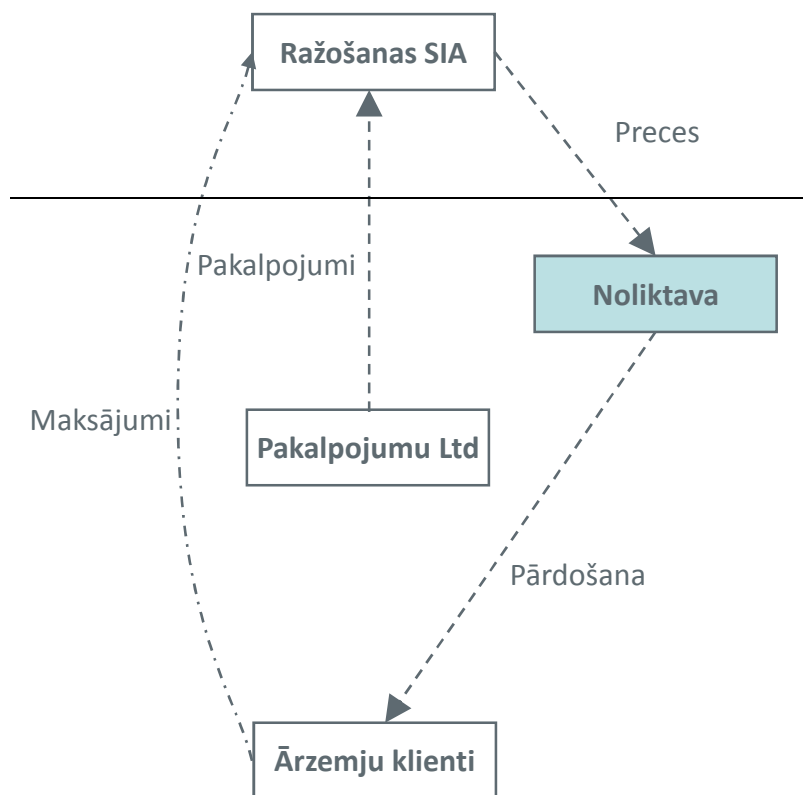
Struktūra

- Ražošanas SIA pārdod preces saviem ārzemju tirgiem (GER, FRA, ESP, UK), kur UIN likme ir augsta (~30%).
- Ražošanas SIA veic darbību ārzemju tirgos caur saviem meitas uzņēmumiem šajās ārvalstīs (Pārdošanas Ltd), kas veic izplatīšanas darbības.
- Peļņas daļa paliek Pārdošanas Ltd par izplatīšanu – (30%) UIN.

Nodokļu apsvērumi

- Tā kā īpašuma tiesības pāriet no Ražošanas SIA uz Pārdošanas Ltd, Pārdošanas Ltd ir vietējā tirgus komercdarbības riski, tādēļ Pārdošanas Ltd peļņas daļa būs augstāka, kas paaugstina UIN slogu attiecīgajā izplatīšanas valstī no preču pārdošanas.

Preču izplatīšana – risinājums UIN samazināšanai

Struktūra

- Ražošanas SIA veic preču pārdošanu tieši no Latvijas ārzemju klientiem (preces drīkst atrasties noliktavā attiecīgajā ārvalstī, tas pats par sevi nerada PP risku).
- Pakalpojumu Ltd, kas ir Ražošanas SIA meita, sniedz Ražošanas SIA pārdošanas un klientu atbalsta pakalpojumus.
- Ražošanas SIA maksā Pakalpojumu Ltd atlīdzību par pakalpojumiem, pamatojoties uz Pakalpojumu Ltd izmaksām un tās tirgus cenai atbilstošu peļņas daļu.

Nodokļu apsvērumi

- Tā kā preces pārdod Ražošanas SIA, visai pārdošanai piemēro Latvijas UIN 15%.
- Vienīgi peļņas daļai, ko nopelna Pakalpojumu Ltd par pakalpojumiem, piemēro augsto (30%) UIN ārvalstīs.

PARĀDNIĒKU REĢISTRS

www.sorainen.com

- Likums «Par nodokļiem un nodevām» 18.pants
- Aizstāj izziņas par nodokļu parādu neesamību izsniegšanu
- Reģistrs:
 - Personas, kam nodokļu parādi (**kopsumma**) ir lielāki par LVL 100;
 - Jānodrošina VID mājas lapā līdz 01.04.2013.
- Iespējas:
 - Valsts iestāžu prasību izpilde;
 - Darījumu partneru reputācijas izvērtējums;
 - Papildus informācija, izvērtējot, vai darījumu partneris nav karuseļa krāpnieks.
- «**Melnais saraksts**» – par saimnieciskās darbības apturēšanu:
<http://www.vid.gov.lv/default.aspx?tabid=11&id=5828&hl=1>

SORAINEN

**SKAIDRAS NAUDAS DARĪJUMU
DEKLARĒŠANA**

www.sorainen.com

Darījumi skaidrā naudā

	Deklarēšanas pienākums	Darījumu aizliegums
Ierobežojums – visi darījumi	LVL 1 000 mēnesī LVL 5 000 mēnesī *	LVL 5 000
Sankcija par nedeklarēšanu	5 %	15 %
Sankcija - deklarācijas termiņa kavējums	Fiz. personām LVL 50 – 250 Jur. personām LVL 100 – 500	-
Darījumi ar fiziskām personām	Ja viena operācija > LVL 2 000	LVL 5 000
Sankcija – fiziskām personām	3 %	15 %
Noilgums	6 mēneši no pārkāpuma izdarīšanas 6 mēneši no pārkāpuma pārtraukšanas (ilgstošam pārkāpumam)	

* kuģu, gaisakuģu aģentēšanas sabiedrības;

* autopārvadājumu un kravas ekspedīcijas sabiedrību starptautiskie autopārvadājumi un kravas ekspedīcijas darījumi

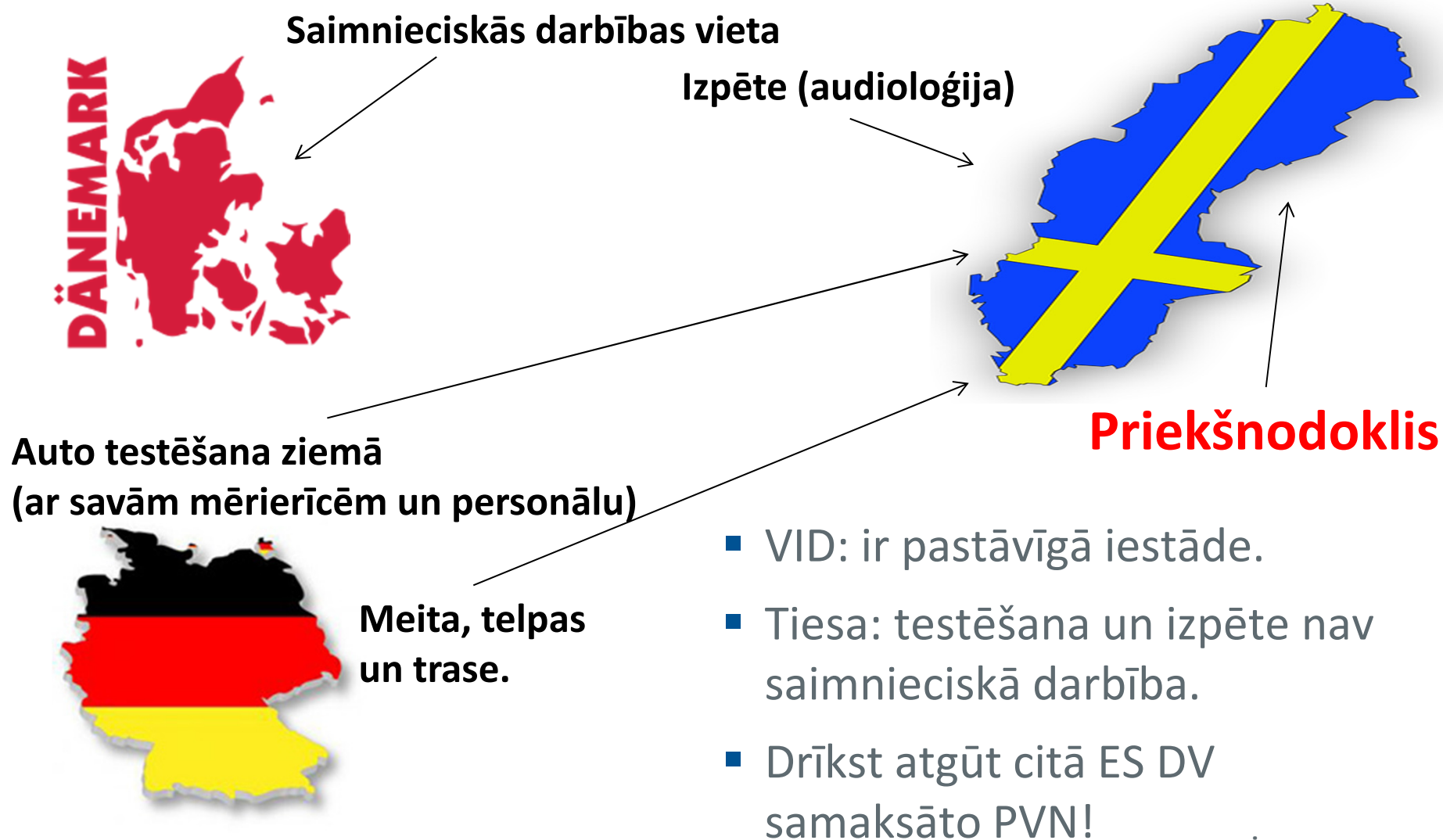
- Ierobežojums attiecas uz darījumu neatkarīgi no maksājumu skaita
- **Jādeklarē arī:**
 - Aizdevumu izsniegšana (izsniegšana un atmaksa – VID izpratnē atsevišķi darījumi);
 - No CSDD saņemtie pakalpojumi;
 - Valūtas maiņa, izņemot kredītiestādes;
 - Ja norēķins daļēji veikts skaidrā naudā – deklarē to daļu, kas veikta skaidrā naudā, ja tā pārsniedz LVL 1 000.
- **Nav jādeklarē:**
 - Kredītiestāžu pakalpojumi;
 - Skaidrās naudas iemaksa kredītiestāžu kontos;
 - Pārdošana mazumtirdzniecībā – gala patēriņam vai izmantošanai.

JAUNĀKIE EST SPRIEDUMI

www.sorainen.com

Daimler C-318/11 un Widex C-319/11 (25.10.2012.)

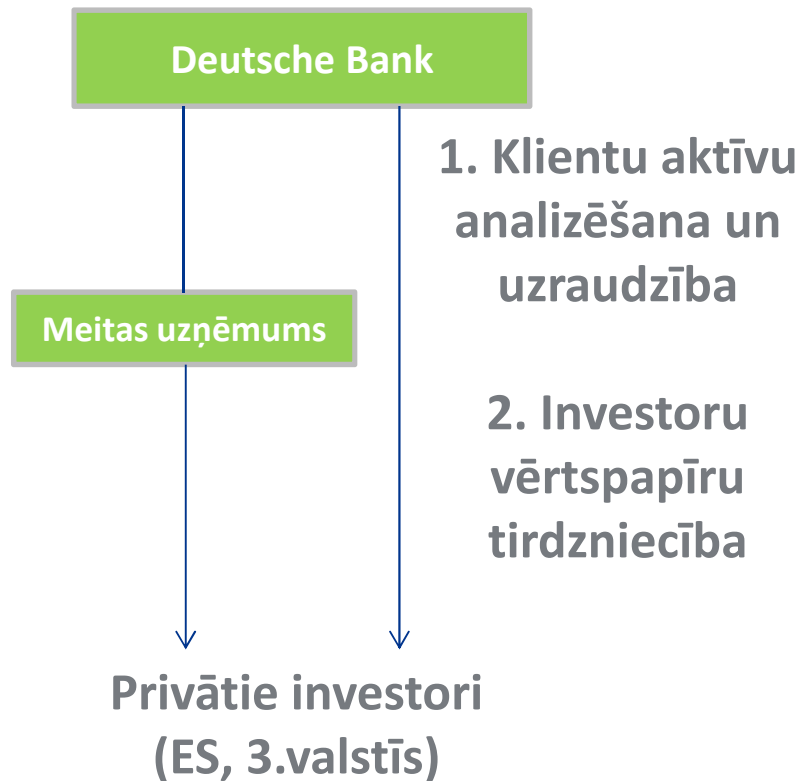
Mednis C-525/11 (18.10.2012)

- Par Latvijas PVN MKN normu (285.p.), kas bija spēkā līdz 2010.g.: Priekšnodokļa daļu, kas pārsniedz 18% no apliekamajiem darījumiem, var atmaksāt pēc gada deklarācijas iesniegšanas. Bija problēma tiem, kam iepirkumi pārsniedza apgrozījumu (celtnieki).
- EST: šāds matemātisks ierobežojums ir pretrunā fiskālās neitralitātes un proporcionalitātes principiem.
- EST: drīkst piemērot līdzšinējām situācijām.

=> Prasīt vismaz nokavējuma naudu (~9% g.) – vismaz līdz 18.04.2013.

Deutsche Bank C-44/11 (19.07.2012.)

Neapliek:

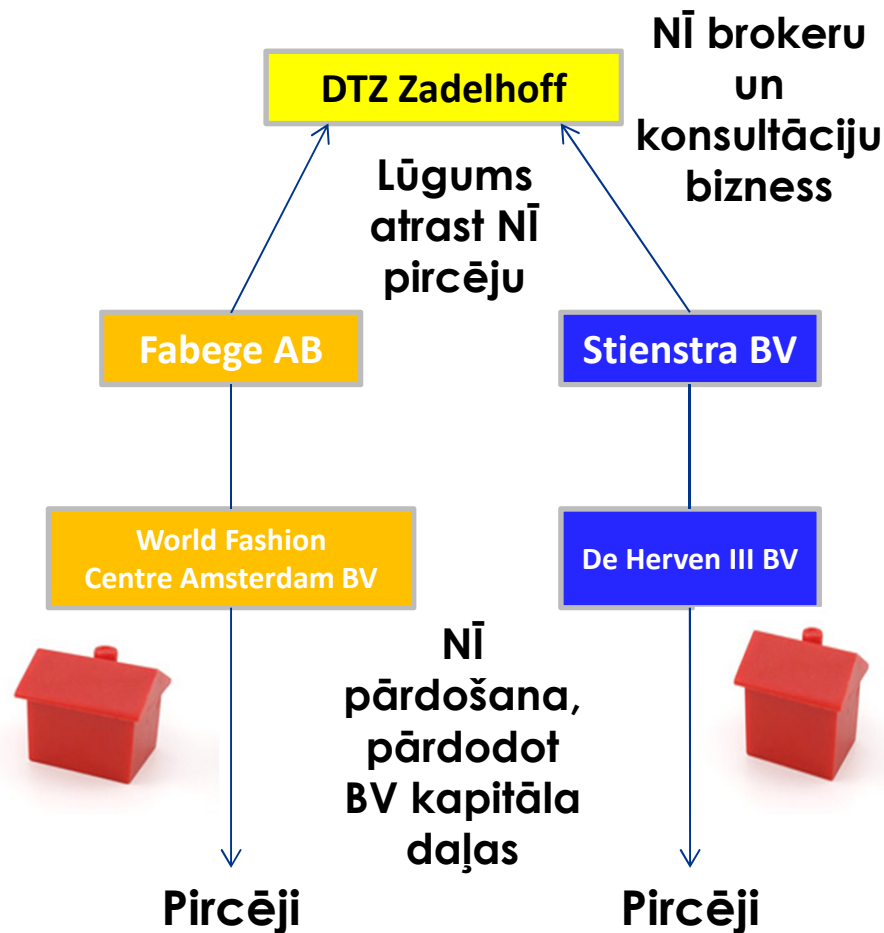
- darījumus attiecībā uz vērtspapīriem, izņemot pārvaldi un uzraudzību;
- īpašo ieguldījumu fondu vadīšanu.

Aktīvu portfeļa pārvaldīšanu jāapliek:

- nav ieguldījumu fondu vadīšana;
- analizēšanai un uzraudzībai nav finanšu pakalpojuma pazīmju;
- tirdzniecība ar vērtspapīriem atbilst PVN izņēmumam, bet tā kā investoram nepieciešami abi, tos nevar dalīt.

- Neitralitāte neļauj paplašināti tulkot izņēmumus.
- **Latvijā – no 01.01.2014. ieguldījumu kapitālā un vērtspapīru pārvaldi un uzraudzību apliek ar PVN**

DTZ Zadelhoff C-259/11 (5.07.2012)

PVN atbrīvojums (52.p.), ko piemēro kapitāla daļu pārdošanai, piemērojams arī ar to saistītajiem starpniecības un NĪ brokeru darījumiem:

- norādīšana uz iespējam noslēgt līgumu;
 - sazināšanās ar otru darījuma pusi;
 - sarunu rīkošana klienta vārdā par darījuma noteikumiem.
- Izņēmums – ja valsts ieviesusi, ka daļu = NĪ pārdošana (ja apliekama).

Lai piemērotu atbrīvojumu, nav nozīmes arī faktam, ka sākotnēji Stienstra nenorādīja vai tas plāno pārdot NĪ vai kapitāla daļas.

- Jāmaksā % par periodu, kas sākas kopš PVN atmaksāšanas termiņa
- Latvijā: deklarācijas iesniegšanas termiņš + 30 dienas
- % par visu tiesvedības laiku, nevis no tiesas sprieduma dienas
- Ar atpakaļejošu spēku nedrīkst pagarināt PVN atmaksas termiņu
- PVN atmaksāšanu var veikt ieskaita veidā

Mahagében & Dávid C-80/11 & C-142/11 (21.06.2012) Bonik C-285/11 (06.12.2012)

Tiesai un VID jāizvērtē un jāgūst objektīvi pierādījumi:

- Vai, veicot darījumu, bija nolūks izkrāpt PVN un vai uzņēmums zināja vai tam vajadzēja zināt par krāpšanu;
- VID nevar prasīt, lai nodokļu maksātājs pilda tā kontroles pienākumus:
 - Vai piegādātājam bija nepieciešamie preču krājumi, darbaspēka u.c. resursi;
 - Vai piegādātājs ir izpildījis savus deklarēšanas un maksāšanas pienākumus;
 - Vai piegādātājam ir nepieciešamie attaisnojuma dokumenti.
- Ja iepriekšējos vai nākamajos darījumu posmos notikusi krāpšana, tas neļauj automātiski atteikt PVN atskaitīšanu, jāvērtē, vai nodokļu maksātājs par to zināja.

Komanda Latvijā:

Jānis Taukačs

Partneris, nodokļi un muita
janis.taukacs@sorainen.com

Dace Everte

Nodokļu menedžere
dace.everte@sorainen.com

Sabīne Vuškāne

Vecākā nodokļu menedžere
sabine.vuskane@sorainen.com

Mārtiņš Rudzītis

Jurists, nodokļi un muita
martins.rudzitis@sorainen.com

Ilze Berga

Vecākā nodokļu menedžere
ilze.berga@sorainen.com

Alisa Leškoviča

Zvērināta advokāte, nodokļi un muita
alisa.leskovic@sorainen.com

Tālākā informācija:

Baltijas gada nodokļu konsultants 2010,'11,'12

www.sorainen.com

www.twitter.com/nodokli

Estonia

Pärnu mnt 15
10141 Tallinn
phone +372 6 400 900
fax +372 6 400 901
estonia@sorainen.com

Latvia

Kr. Valdemāra iela 21
LV-1010 Rīga
phone +371 67 365 000
fax +371 67 365 001
latvia@sorainen.com

Lithuania

Jogailos 4
LT-01116 Vilnius
phone +370 52 685 040
fax +370 52 685 041
lithuania@sorainen.com

Belarus

ul Nemiga 40
220004 Minsk
phone +375 17 306 2102
fax +375 17 306 2079
belarus@sorainen.com